

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
1 évre	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.
TELEFON 208.
Egyes szám: hétköznap 2 f.
Vasárnap 4 f.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: Baranyay Lajos.

Felelős szerkesztő: Major Mihály.

A németek bevonultak Lunevillebe.

Hírek a világháborúból. — Sebesültek Székesfehérvárott. — 8000 orosz fogoly.

A déli harctér.

A hivatalos távirat szerint Szerbiában az elfoglalt területeket megszállva tartjuk s megfélelő haderő marad pozícióink biztosítására. Támadólag azonban nem lépünk fel. Különben az eredeti terv is ez volt egyelőre, csupán az ellenségről érkezett hírek hatása alatt történtek a bevételek. A szerbek minden erejüket Szabácshoz összpontosították, csapataink hősiességének azonban mégis sikerült győzelmet aratni. A győzelem természetesen jelentékeny veszteségünkhöz jár, s a szerbek azonban legalább is tisztviselői a haderő összpontosítása az északi harctéren lesz. Az orosz beavatkozás a déli harctéret csak másodlagosá tette, s maga a közvélemény is csak büntető expedíciónak tekintette.

Az első sebesültek Székesfehérvárott.

Szombaton délután hozzánk is érkezett három könnyebben sebesült szabácsi hős, kiket ugyanaznap éjjel még 23 sebesült követett városunkba. A vasuton a vöröskereszt pályaudvari kirendeltsége fogadta a sebesülteket, kikre szükség szerint új kötszést és fehérneműt adtak. Azután kipihenték magukat, miközben kedvesen, egész jó kedélyállapotban elmondták megsebesülésük történetét. A hazafelé való hosszú ut jobban megviselte őket mint a káborn fadaralmat. Félórai pihenés és egy kis teázás után három mentőkoszin beszállították sebesült katonáinkat a csapatkórházba. Mind a huszonhatan ott nyertek elhelyezést.

Egy főhadnagy elbeszélése.

Vasárnap délelőtt lapunk mindkét szerkesztője kiment a csapatkórházba, hogy meglátogassa a sebesülteket, köztük a jobbat egy főhadnagyot, kit ebben a városban igen sokan ismernek, kiválóan kedves ur

modoráért sokan szeretik, katonai erényeiért úgy fellebbvalói mint katonái nagyrabecsülik.

A kórház jelenlegi parancsnoka Gutherz ezredorvos előzőkenyén adott engedélyt a látogatásra s egy tiszt kalauzálása mellett hamarosan benyithattunk az emeleti folyosó egyik tisztiszobájába. Ott fektült a hős főhadnagy bekötözött fejével. Éjjeli szekrényén virágcsokrok voltak, melyekkel előző látogatók igyekeztek kedveskedni neki. Mosolyogva nyújtott kezet, mi örömmel s bizonyos meghatottsággal üdvözöltük őt. Mondta, hogy éjjel erős főfájása volt, de reggelre elmúlt s azóta egészen jól érzi magát. Barátságos beszélgetés közben a következőt mondta el:

Három golyót szántak nekem a szerbek, mondotta. Az első a sapkámat vitte el, a második a fejembe furdott s a koponyacsonton végig szaladt, de az agyvelőt nem érintette. A harmadik egy srapel szilánk volt, de a tárcám, amely iratokkal volt tele, feltartoztatta s nem sértett meg. Szabácson tul voltunk már mikor ismét megütöttünk s a harmadik golyó után kerültem ki a tűzvonalból s a sebesültekhez vittem, akik több kilométernyi távolságra voltak. Még akkor is lövöldöztek ránk de nem találtak. A szerbek végső elkéséredéssel harcolnak semmiféle kegyetlenségtől nem riadnak vissza. A komitácsiak a fákról lövöldöznek, ahova odakötik magukat, hogy sebesülés esetén le ne essenek. Asszonyok, gyermekek lövöldöztek ránk, természetesen nem volt kímélet irántuk. Szabácsban egyetlen egy házat sem hagytunk meg. Katonáink bámulatosan küzdöttek, különösen a bosnyákok tüntették ki magukat. A szerbek agybombáit sokszor csütörtökök mondanak, nem robbannak fel, katonáink szedik fel őket. Az asszonyoknál, gyerekeknél kézibombák vannak.

— Mit éreztél, kérdeztük, amikor a golyózáporban szorongórohamon mentetek?

— Isten segítségét kértem, imádkoztam s rohantunk, kardommal mértem a csapásokat. Azokat az órákat nem lehet elbeszélni. A jó Isten megsegített, életben maradtam, pár hét múlva felgyógyulok s ismét megyek a harctérre.

Majd előadtunk neki több rémhírt, ismerősök elesését, amiket mind megcáfolta. De azért a közönség fantáziája tovább működött, s mindennap a másvilágra küld néhány ismerősünket.

A szépen parkirozott s példásan tisztá udvarban két könnyebben sebesült katona sétált. Az egyiknek a nadrágzsebében levő pénze, két drb. 5 koronás mentette meg az életét. A másikat szerb ágyüvedék érte, de szerencsére ez a silány gyártmányú lövedék nem robbant fel. Magasba dobta a katonát s könnyebb sebet ejtett rajta. Al talában a sebesülések könnyebb természetűek. Az itt levő 28 közül csak háromnak súlyos az állapota s csak egyet kell operálni közülük.

Ezek az emberek már vérüket hullatták a hazáért s hálával, szeretettel tartozunk nekük. Adja Isten, hogy mindnyájan mozdulatairól még hallgatunk, nehogy egészségben sokáig éljenek.

A német trónörökös diadala.

Berlin augusztus 23.

A német nagy vezérkar a következőket közli:

Metzről északra a német trónörökös Longwyttól mindkét irányban hadseregével előnyomulva, a vele szemben álló ellenségét tegnap legyőzte és visszavetette.

Lotharingiában a győzelmes német hadsereg a bajor trónörökös vezetésével a megvert francia hadsereget üldözve el-

érte a Luneville—Blamont vonalat és folytatta az üldözést. Namur előtt tegnapelőtt este óta dörögnek a német ágyuk.

Németország váiasza Japánnak

A japán ultimátumra a japán ügyvivő előtt a következő szóbeli nyilatkozatot tették:

„Japán követeléseire Németországnak nincs mit válaszolnia. Ennek folytán indítatva érzi magát arra, hogy tokiói nagykövétet visszahívja és hogy a berlini japán ügyvivőnek kiadja utlevelét.”

Újabb nagy német győzelem.

Erés orosz haderő nyomul a Gumbinnen—Angenbürg vonal felé. Az első német hadtest e hó 20 án ismét megtámadta a Gumbinnen felől előnyomuló ellenséget, amelyet visszavert. E harcban a németek 8000 orosz katonát elfogtak és nyolc ágyut zsákmányoltak.

A német hadtest egyik lovas-hadosztályáról hosszabb időn át nem érkezett hír. Kifutott azután, hogy a hadosztály két ellenség lovas-hadosztályaival harcban állott. A német lovas-hadosztály tegnap érkett vissza a hadtesthez 500 orosz fogollyal.

További orosz erősítések a Pregeltől északra és a Masuritavaktól délre nyomulnak elő. Keleti hadseregeink további mozdulatairól még hallgatunk, nehogy idő előtt eláruljuk az ellenségnek intézkedéseinket.

A szerbek visszaverése.

A délkeleti hadszíntéren Visegrádtól és Rudótól keletre mintegy harminc szerb zászlóalj és nagyszámu hegyi tábori és nehéz tüzérséget szívós küzdelem után 20-án és 21-én az egész vonalon visszavetettünk.

A szandzsákbán

Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának: A sajtóhadiszállásról a következő hivatalos jelentés érkezett: Augusztus 20

SOVEGJARTÓ vászonruháza, Barátok épülete.

Nagy választék ágy és szaltaneműek, paplanok, finom takarók, szintartó zefírok, törülközők, szőnyegek stb.

olcsó szabott árak mellett.

án a következő összehoztalok el-
késve érkezett jelentések érke-
tek:

A déli hadiszíntéren Cattarót a montenegróiak jelentősebb eredmény nélkül visszafoglalták. Vár- és tengerészeti zűrzésünk láthatóan kedvező eredménnyel viszonzta a tüzelést. Trebinje mellett nyugalmi uralkodik. Bileót mérsékeltén, de szakadatlanul lövöldöztek. Csapatunk augusztus 18-án megszállották Plevljét (Plevlje a régi szandzsákbán van) és a felső Drina és a Lim vidékén, előnyomul-
ban vannak. Az alsó Drina vidékén a csapatok az elrendelt visszavonulást teljes rendben és az ellenség által nem háborgatva hajtották végre. Babanz mellett sikeresen nyomultak előre csapataink dél felé. Később a győzelmes csapatok a kiadott parancsnak megfelelően újabb vizs-
zatérték.

Legújabb távirataink

A németek bevonultak
Lunevillebe.

Berlin aug. 24.

A nagy vezérkar jelenti: A bajor trónörökös vezetése alatt álló csapatok, amelyek Lotharingiában győztek, átlépték a Luneville-Baumont-Cipei vonalat. A huszonegyedik hadtest ma bevonult Lunevillebe. Az ellenség üldözése kezd dus gyümölcsös-
ket termelni. Számos hadifoglyon és jelvényen kívül a Voge-
zekben és a hegyeken előnyo-
mult dandár már százötven ágyú
szákmányolt.

A német trónörökös serege már folytatja Longuyon irányá-
ban a küzdelmet és az üldözést.
Albert württembergi herceg serege, amely Neuf Chateautól előre nyomult, teljesen szétvert egy francia sereget, amely a Semaison nyomult át és jelen-
leg üldözi az ellenséget. Szá-
mos ágyú, hadijelvény és hadi-
fogoly, köztük több tábornok is
került kézre. A Maastól nyug-
atra a mi csapataink Mouberge
felé vonultak. Egy angol lovás-
dandár, amely csapataink előtt
feltűnt, vereséget szenvedett.

A déli harcokról.

Sarajevó, aug. 23. éjjel.

Ideérkezett sebesültektől szer-
zett autentikus információ sze-
rint közlik, hogy a Visegrad-
Rudó melletti győzelmes har-
cokot csapataink hősiessé és
csodálatraméltó bátorsággal vívták. Már abból a körülményből,
hogy egy lövészárokban ötszáz
harottat találtak, következtetni
lehet, hogy milyen óriási volt a
szerbek vesztesége és hogy a
mi részünkről is jelentékeny
vesztés volt az annak a halál-
megvetésnek és bátorságnak
tudható, amellyel csapataink
az ellenséget megtámadták. A
tiszték az állítják, hogy kato-

nánk allg. fékezhetők és hogy
legkedvesebb háromodjuk a
szuronyroham.

Berlin aug. 24.

A tengerészet főparancsnok-
ságához érkezik Sarajevóból a
jelentés, hogy a német szkatarii
különítmény csatlakozott az osz-
trák-magyar csapatok hádműve-
leteihez. Schneider őrnagy jelenti,
hogy a Visegrad melletti 95fd
magasságon a szerb állást el-
foglalták, három tengerészka-
tona halott, két tiszt, huszonegy
katona megsebesült. A legény-
ség magatartása példás.

Miniszterelnökség
sajtóosztálya.

HIREK.

— Gyászmise a pápáért. Ma
d. e. 9 órakor a székesegyház-
ban ünnepélyes gyászmise lesz
X. Pius pápáért. A requiemet dr.
Prohászka Ottokár megyéspüspök
mondja a városi papság
segédlete mellett. A gyásztisz-
tisztelőre az összes helybeli
hatóságok hivatalosak.

— Egyházmegyei hírek. Lak-
tis Pál segédlelkész az ercsi
plebánia adminisztrátora lett.
Udvardy Ignácot a megyéspüspök
Dunabogdányba küldte káplán-
lánnak. Mezgár Lajos ujmisés
Rácalmásra helyeztetett, Rei-
chardt András rácalmási káplán
pedig Etyekre ment hasonló mi-
nőségben.

— A helybelli elemi iskolák meg-
nyitása. A székesfehérvári iskolá-
szék tegnap d. u. 3 órakor ülést
tartott, mely alkalommal a szeptem-
beri iskolamegnyitások kérdésével
foglalkozott. Minthogy városunkból
csak 15 tanító hiányzik az iskolaszék
úgy határozott, hogy az I. II. és III.
osztályokat szeptember elején a ren-
des időben megnyitják. Annál hely-
es tanerő van, hogy ezekben az osz-
tályokban a tanítás akadálytalanul
folyhatik.

— Halálözás. A régi jó időknek
egy köztiszteletben álló Nagyszony-
nya hunyta örök álomra szem-
eit, öz. Czeidler Jánosné ki mint
okos, példás, gondos jó anya ki-
vált hasznos embereket nevelt a
társadalomnak. Nemcsak jó anya
de lelkes homleány is volt aki a
48-as években kivette részét honle-
ányi kötelességből. Több lelkes
magyar családdal Budavár ostromá-
nál a Sashegy oldalában tábornok
útve, éjjel nappal ott időzve vár-
ták Budavár ostromát. Sokat mesélt
Nagy Sándor lelkes katonáiról a
hét unokának, kik most a harc-
mezéjén tesznek szolgálatot a ha-
zának. Magas kora nem bírta elvi-
selni a nagy izgalmakat, melyeket
értük való aggodalma okozott.

A család a következő gyászje-
lentést adta ki:
Zádor Sándor (Czeidler) pénzügy-
min. számtanácsos, Czeidler Béla

ny. honv. minis. I. s-ó osztályu
főszámtanácsos, Czeidler Anna, férj
Moenich Károlyné, mint szerető
gyermekai, úgy maguk és az öz-
szes rokonságj. nevében, megírt
szívevel tudatják, hogy a forrón
szeretett: öz. anya, nagyanya és
dedéjén öz. Czeidler Jánosné urnó
dédáján öz. Gerbán Anna folyó hó 22-én
szü. Gerbán Anna, hosszas szenvedés
és a haldoklók szentségének átja-
tos felvétele után, életének 85-ik
évében az Urban alhunyt. Drága
halottunk földi maradványai f. hó
24-én d. u. 6 órakor fognak a róm.
kath. egyház szertartásai szerint a
„Szt. Háromság”ról nevezett hosz-
szú-temető kápolnájánál beszentel-
tetni és a „Megváltó”-ról nevezett
szedres ker. temetőbe örök nyu-
galomra tétetni. Az engesztelő szent-
mise-áldozat f. hó 25-én reggel 7
órákor fog a székesegyházban az
az Urnak bemutattni.

— A vöröskereszt működése.
Gr. Széchenyi Viktorné szombaton
delután értekezletre hívta
össze a helybeli vöröskeresztes
hölgyeket. Az értekezlet a csap-
atorkörházban volt, hol gróf
Széchenyi Viktorné, Gutharz
ezredorvos, Bán hadnagy és
Kocsis Sándor lelkész felszólá-
lása után a hölgyek a követke-
ző munkabeosztásban állapod-
tak meg: 26 hölgy jelentkezett
operációs segédkezőre, 17
gyógyszertári szolgálata, 5 író-
dol munkára, 7 konyhafelügye-
letre és 45 ápolónő teendőre.
Hölgyeink munkakészsége tisz-
telre és dicsőre méltó.

— A vásár. Vasárnap és hétfőn
országos vásár volt Székesfehérvá-
rott. A háborus állapot miatt ez a
vásár a közönséges heti piacok
színvonala maradt. Elismert
még csak adtak el, hanem az ipar-
sok jóformán semmit sem árultak.
Hétfőn d. u. már nyoma sem volt
a vásárnak.

— Kérélem a tejtermelőkhöz!
Székesfehérvár vezetősége minden
módon gondoskodni kíván a harcba
ment katonák családjairól. A férj a
csatába ment, a kenyeret az édes-
anya kénytelen megkeresni. Gyer-
mekeinket városi óvodáink veszik
gondjukba. Nemcsak felügyelnek
rájuk reggeltől estéig, hanem éle-
lemmel is ellátják őket. Legfonto-
sabb élelmiszer a tej. Ugy értesít-
lünk, hogy több uradalom nem
képes a régi rendszer szerint érte-
kesíteni a tejt s az elkallódik. Ha
tehát gazdaságban ilyen könnyebben
nélközözhet a tej állana rendelke-
zésre, kérjük a városi óvodák ne-
vében tetszés-szerinti mennyiség-
ben szegény gyermekeink számára
be küldeni s ez irányú elhatározását
a város polgármesterével közölni,
hogy ezen nemes cselekedetet a
harcban küzdők iránt a legszebb
hazafiai áldozat, talán fölösleges
említettünk.

— Elmebeteg. Krisztián Szabó
János helybeli lakoson erőt vett az
elmebetegség. Egyelőre a Szent
György kórházba vitték, de a pol-
gármester táviratilag intézkedett,
hogy valamely állami elmeógygy-
intézetben helyezhessék el.

— Műjég. Székesfehérvár szab.
kir. városi hatósága közhírré teszi,
hogy a tulajdonát képező Sörház-
tér 1 szám alatt levő jéggyárban
a műjég gyártását megkezdte és
a már készített műjéget folyó évi
augusztus hó 25-én rendelkezésre
bocsátja. Az eladás naponként reg-
geli 6 órától est. 6 óráig a jéggyár
helyiségében, azonkívül pedig min-
dennap reggeli 8-9 óráig a város-
ház udvarán fog eszközölni. A
műjég ára a jéggyárban 54 kilog-
rammig kilogrammonként 45 fillér,
azonfelül 4 fillér, a városi ház udva-
rán kilogrammonként 6 fillértől ál-
lapított meg.

— Hatósági hirdetés. A háborus
állapot következtében bevonultak
itt hagyott családjai érdekében az
állam és a városi hatóság megtesz
minden teltető, hogy létfenntartá-
sukat biztosítsa. Az állam és városi
hatóság albó kiégésükre és tá-
mogatására azonban feltétlenül szük-
séges, hogy úgy az egyesek, mint
az egyes intézmények, vállalatok,
cégek stb. a saját hatáskörükben is
fűlök teltető módon támogassák az
itt hagyott és gyámoltásra szoruló
családokat. Felhívom emélfogva a
város területén levő cégek, szállí-
tók, vállalatok, hogy e nehéz
napokban a behívott alkalmazottak
és munkások helyét lehetőleg azok
itt hagyott családtagjaival pótolják.
Ha pedig ez nem lehetséges, az al-
kalmazottak és munkások járandó-
ságának egészben vagy részben való
további kifizetésével, vagy bármely
más megfelelő módon gondoskod-
janak arról, hogy alkalmazottaik és
munkásaik családjai nyomorba ne
jussanak. Székesfehérvártól, 1914.
évi augusztus hó 13-án Dr. Saára
Gyula polgármester.

PIUMEI kávébőhozatal
SZEKESFEHÉRVÁR
: (BAROKK ÉPÜLET) :
Pörkölt kávékeverékei utol-
érhetetlenek! Saját villamos
kávénapypörköldo! Telefon 250.

APRÓHIRDETÉSEK.

Pincértanuló. Egy jó házból való
fiu pincer-tanulónak felvétetik. Rédei
Vilmos vendéglős, Kossuth u.

Érettségizett mindennemű irodai
gyakorlatban. Járás: hadmentes
egyen azonnali belépésre. Alkalmaz-
zást keres. Cim a kiadóhivatásban.

60 hektoliter ó és új bor sági-
hegyi termés kicsinyben is eladó.
Tudakozódnál Sárszentmihály 12. sz.
alatt lehet.

Egy jókarban levő jégzetkrény
olcsón eladó. Megtekinthető a vasúti
áruraktárban.

Kiadó lakás. Rakóczy-utca 17.
sz. alatt egy négy szobás lakás,
esetleg két-két szobásnak is kiadó.
november 1-re. Ugyanott istálló is
kiadó. Tudakozódnál lehet Ligetsor
2. sz. a.

Özvegy vendéglőné ajánlozik
uriházhoz hávezetőnek esded ura-
sághoz kulcsártnának. Címe: K.
M.-né Moha.

Egy esinosan burrozott külön-
bejárattú garzonszoba Kossuth u. 2.
sz. alatt kiadó.

NOFITZER JÁNOS

női- és férfi divataru raktára

Nádor-utca 5. Telefon 49.